

Juridisch Hoekje

“In God we trust, all others we monitor..”

Lang geleden was dit een gevleugelde uitspraak bij de inlichtingendiensten. De vijand luisterde mee, geen beeldscherm naar het raam zetten en ‘sweepteams’ die regelmatig naar ‘bugs’ zoeken. Ondergetekende is er bij de krijgsmacht mee opgegroeid. Het lijkt echter allemaal wel een eeuwigheid geleden als ik de krant opensla en zie met wat voor gemak momenteel - al - het telecommunicatie verkeer op grote afstand wordt afgeluisterd. Toch is het nooit anders geweest dan dat ‘je wel bevriende landen hebt, maar geen bevriende inlichtingendiensten’. Ik hoop dat al deze technologische wedloop kan bijbenen.

In de afgelopen maanden speelden er een aantal zaken van militairen, die eigenlijk (bijna) allemaal wel goed afliepen. Enige tijd geleden schreef ik op Defensieadvocaat.nl over de zaak van een oud-collega militair wiens vrouw wegens ernstige ziekte moest stoppen met werken. Vervolgens oordeelde de verzekeringsarts van het uwv dat zij eigenlijk nog wel halve dagen kon werken. Dit terwijl haar specialisten aangaven dat haar leven juist zou worden bekort als zij zou doorwerken. Ik heb in het bezwaarschrift de arts aangesproken op zijn artseneed en feitelijk niet het uwv aangepakt. In de artseneed staat dat hij niets mag doen om het leven te verkorten en het lijden te vergroten. De militair belde mij zojuist dat het bezwaarschrift gegrond was verklaard, dat zijn vrouw toch een volledige uitkering krijgt en dat de arts van de zaak was gehaald.

Daarnaast speelde er een zaak van een militair die strafrechtelijk werd verdacht van mishandeling. Vervolgens werd hij geschorst en gekort op zijn wedde. Iets later volgde het ontslag. Omdat er een zeer korte termijn tot de datum van het ontslag was aangehouden, heb ik direct een voorlopige voorziening (soort kort geding) bij de rechtbank te Den Haag opgestart om het ontslag als het ware te schorsen. De voorzieningenrechter in Den Haag volgde mijn verzoek en schortte het ontslag op. Een duidelijke uitspraak en de militair was daarmee dus nog steeds in dienst. Vaak geeft een dergelijke uitspraak van de voorzieningenrechter ook een goed beeld over hoe een eindvonnis eruit zou kunnen zien.

Overigens is een schorsing een ordemaatregel en geen straf. Vervelend is echter dat het door nagenoeg iedere militair

wordt ‘gevoeld’ als een straf. Je moet je pasjes inleveren en je mag het onderdeel niet meer op. Ik begrijp dat gevoel wel, maar zoals gezegd: het is geen straf. Vervelender is echter dat er ook kan worden gekort op de wedde tot een derde van het laatst genoten salaris zoals in deze zaak gebeurde. Toen werd besloten om het reeds gegeven ontslag in te trekken, was er nog onenigheid of ook het gekorte deel wel moest worden terugbetaald. Uiteindelijk werd de schorsing ongedaan gemaakt en kreeg deze militair zijn gemiste wedde alsnog uitbetaald. Ten slotte spelen er nog een aantal zaken waarbij militairen met psychische problemen zich bij mij meldden. Ik heb ze allemaal doorgestuurd naar de MGGZ. Een van hen is zelfs meteen opgenomen. Het probleem zit vaak niet in de hulp die door Defensie wordt geboden. Die is prima, maar de hulpvraag laat soms op zich wachten. Als een militair tijdig wordt opgevangen, is volgens mij veel leed te voorkomen. Bovendien heeft Defensie ook steeds meer ervaring met het behandelen gekregen.

Wel is duidelijk dat er vaak sprake is van een bepaalde angst om zich te melden bij de onderdeelarts en te denken dat dit gevolgen zal hebben voor de carrière van de militair. Of dit door de arts nu wel of niet wordt doorgegeven, het is je eigen gezondheid die op het spel staat. Daarnaast is een arts gehouden om betrouwbaar om te gaan met de medische informatie van zijn patiënten. Hoe ver dat gaat, gaf ik hierboven al aan. Maar inmiddels zijn er ook genoeg commandanten die het wel begrijpen en liever hebben dat hun personeel weer zo snel mogelijk op de rails wordt gezet. Ook officieren zijn overigens niet uitgesloten van het krijgen van psychische problemen na uitzendingen. Dit kan namelijk iedereen overkomen!

Zo kwam er een militair bij mij die ongemerkt blikjes op straat begon te ontwijken. Toen collega’s hem hierop aanspraken, begreep hij pas dat hij onbewust al een tijdje IED’s liep te ontwijken. Hij belt af en toe en meldt zich dan als de ‘blikjes-sergeant’. Een marinier gaf mij aan dat hij continu op personen en situaties liep te letten als hij met zijn vrouw en kind op straat liep. Hij had al iemand een *bodycheck* gegeven die te dichtbij kwam. Dat kan natuurlijk helemaal fout aflopen! Met beide militairen gaat het inmiddels weer goed. Let dus op (echt) afwijkend gedrag bij elkaar!

De Defensieadvocaat